

Miljøuheld, hævnning og skrotning af sænket kutter.

Denne ansøgning til Norrdjurs Kommune via Miljø- og teknikudvalget handler om de udgifter på i alt 140.000 kr. , som Grenaa Marina står med på grund af en kriminel sænkning af en gammel trækutter i lystbådehavnen. Der var i forbindelse med sænkningen forøvet hærværk på båden, hvilket bidrog til et betydeligt udslip af dieselolie og gearolie fra vraget.

Grenaa Marina (GM) har efter miljøuheldet været nødsaget til at hæve og skrotte den sunkne kutter. Som kutteren lå i den yderste del af havnebassinet var der fortsat fare for udsivning af olie. Signalet i at have et vrage til at ligge på den mest populære spadseretur langs lystbådehavnen var heller ikke holdbart.

GM kunne ved hævnningen af båden konstatere, at kutteren er sænket ved en kriminel handling. Der var boret huller i bådens bund. Det bidrog til at gøre hævnningen til en kompliceret og dyrere operation, idet kutterne ved flere af vores forsøg på at hæve den kæntrede. Det lykkedes til sidst med stor kreativitet. Kutteren var i en så miserabel stand, at den eneste mulighed var at lave en aftale med Fornæs Ship Recycling om ophugning af båden.

Sagen blev allerede fra starten overgivet til politiet. Det gælder naturligvis også de nye oplysninger om, at kutteren ikke er sunket, men er blevet bevidst sænket. Vi har også overdraget den viden til politiet, som vi har til kutterens ejerforhold og den manglende forsikring af båden.

GM har ikke udvist passivitet i sagsforløbet. Kutteren var ikke hjemmehørende i Grenå, men lagde ind som gæstesejler med gennemførelse af en handel for øje. Vi har fra starten rettet henvendelse til kutterens ejer og krævet båden fjernet, da det blev klart for os, at den hurtige handel ikke var blevet gennemført. Vi havde dog ingen grund til at betvivle skibets sødygtighed. Så sent som den 21/10 har vi billeder af kutteren, der viser, at den lå stabilt ved kajen. GM har ikke på nogen måde kunnet gardere os mod den kriminelle sænkning af kutteren.

Miljøindsatsen mod olie i havnebassinet den 22/10-2022

Kutteren bliver sænket natten mellem den 21/10 og 22/10. Der strømmede omgående olie ud på vandet i havnebassinet. GM anmeldte straks miljøuheldet til beredskabet, som ved en stor indsats fik begrænset skaden og opsamlet det meste af spildolien på dagen. Det kommunale beredskab, beredskabsstyrelsen og Norrdjurs Kommunes miljøvagt (AMS) samarbejdede om det. GM ydede den bistand, vi kunne herunder den dokumentation om ejerskabet til båden, som vi var i besiddelse af.

Vi fik allerede på dagen en melding om fra indsatslederen og fra miljøvagten om, at det blev GM, der skulle betale for beredskabernes arbejde. Man henviste bl.a. til et lodsejerprincip, som skulle fastlægge, at regninger fr beredskaberne sendes til lodsejer, som så skal stå for regres til den egentlige skadesvolder. GMs repræsentanter tog naturligvis forbehold og nævnte også i den forbindelse, at GM ikke er lodsejer, idet det er Norrdjurs Kommune, der ejer matriklerne på lystbådehavnen. Men vi modtog efterfølgende de tre fakturaer for et beløb på i alt 88.589 kr. ex. moms.

Vi udbad os oplysning om lovgrundlaget for at opkræve GM regningen for miljøindsatsen. Til vores glæde modtog vi så den melding fra Norddjurs Kommune, at man havde genvurderet sagen og nu var parat til at betale for beredskabsindsatsen. Det var GM naturligvis glad for.

Men sagen med den sænkede kutter var ikke løst med det. Skaden på miljøet var blevet begrænset og inddæmmet med en flydespærring. Men kutteren lå fortsat på havnens bund med risiko for ny olieforurening.

Hævning og bortskaffelse af den sænkede kutter

GM traf beslutning om at hæve kutteren og få den skaffet definitivt bort, fordi det var den eneste måde at stoppe miljørisikoen. Det er denne beslutning og de deraf følgende udgifter, der er baggrunden for denne ansøgning. Vi har forelagt sagen for forvaltningen, men modtaget et afslag. Derfor henvender vi os med denne ansøgning til det Miljø- og Teknikudvalget.

Først vores side af sagen med GMs to hovedargumenter:

1) Fra beredskabsindsatsen den 22/10 var vi klar over, at der stod fyldte oliedunke i lastrummet, ligesom vi var klar over, at skibets dieseltank ikke var lukket. Ved at lade båden ligge var der en risiko for, at vi kunne få et nyt olieudslip før eller senere. GM har bl.a. fået råd og vejledning fra en kommunal lystbådehavn i Struer Kommune, som havde stået i samme situation. Deres konklusion havde været, at den sunkne båd skulle hæves og skrotes. Der var intet alternativ. Her var ansvaret for betaling lige ud af landevejen, fordi det var en kommunal havn.

2) GM havde naturligvis også i tankerne, at en sunket, gammel og olieindsmurt kutter lige op af vores mest populære gangrute midt i lystbådehavnen sendte et helt forkert signal om den fornyelse og kvalitetsforhøjelse, som GM er i gang med at gennemføre.

Desværre blev meget mere kompliceret at hæve kutteren end forventet. Vi har fået assistance fra Seatek her i Grenå til opgaven. Tidsforbruget blev meget større end først forventet, fordi kutteren i forsøg efter forsøg krængede over og sank igen. Det lykkedes først efter, at vi rammede pæle i på begge sider af kutteren og fik stabiliseret båden med et hejseværk, som vi etablerede på stedet. Det var faktisk vores egen kreative ide til at supplere Seateks metoder.

Regningen fra Seatek er derfor blevet på 77.750 kr. ex. moms. Dertil kommer ophugningen af kutteren. Fornæs Recycling har givet os et overslag på 60.000 kr. ex. moms +/- 5.000 kr. Vi afventer den endelige regning fra Fornæs R., idet vi har afleveret kutteren hos dem, og de har taget den op af vandet. Ophugningen af en gammel trækutter er dyr, fordi der næsten intet er at værdi i den, og skrottet skal nedknyttes og for en del deponeres.

Vores eget timeforbrug har været lige så stort som Seateks. Det tager GM på sin egen kappe.

Vi har forelagt forvaltningen sagen, men modtaget et afslag den 4/1-2023. Forvaltningen giver følgende begrundelser:

"Norddjurs Kommune har ikke budget til hævning eller bortskaffelse af vraket efter den akutte miljøindsats. Den gennemførte hævning og bortskaffelse er sket uden forudgående orientering eller godkendelse fra

Norrdjurs Kommune. Norrdjurs Kommune har ikke modtaget påbud om at foretage hævnningen eller bortskaffelsen. Forvaltningen finder derfor ikke, at kommunen er juridisk forpligtet til at foretage eller finansiere en sådan. Udgifterne for hævnning og bortskaffelse af vraget må derfor afholdes af bestilleren – det vil sige Grenaa Marina.”

Vores kommentar til disse begrundelser for forvaltningen afslag er:

- Driften af lystbådehavnen ved fonden Grenaa Marina hviler på et armslængdeprincip, hvor GM træffer en række beslutninger til gavn for lystbådehavnens brugere uden at involvere Norrdjurs Kommune. I bagklogskabens klare lys erkender vi, at GM burde have søgt forudgående godkendelse af at sætte hævnningen af kutteren i værk.

- Det ville bare ikke have ændret noget, og det var ikke blevet billigere af det. GM har også i arbejdet med at hæve og skrotte kutteren udvist solid økonomisk sans. Vi hører fra andre sager med sunkne trækuttere i lystbådehavne, at udgifterne kunne være blevet meget større. Der er eksempler på sager med langt større udgifter til hævnning og skrotning af trækuttere. GM undgik at skulle leje en flydekran til hævnningen, ligesom vi selv stod for transporten til ophugning.

- En sunket kutter, som tilmed indeholder spildolie, udgør en fare for miljøet og for de andre både, som ligger i havnen. Udgifterne til rensning af andre både, der har fået oliefilm på sig, kan blive astronomisk. Vi kunne naturligvis ikke gå ind i næste sæson med et olieindsmurt skibsvrag i havnebassinet. Det ville være opskriften på erstatningskrav fra fastliggere og gæstesejlere mod GM.

- Kommunen er rent faktisk lodsejer for havnebassinene. GM driver havnen efter de retningslinjer, som Norrdjurs Kommune har fastlagt for fonden i vores vedtægter, men ejer ikke matriklerne langs kajer og moler. Så forsømmelig omgang med et skibsvrag på bunden af kommunens lystbådehavn, kunne ansvarsmæssigt måske også bliver en kommunal sag. Vi vil understrege, at vi ikke har undersøgt den juridiske rækkevidde af dette lodsejer-argument nærmere, og vi er også helst fri for at gøre det.

- Det er efter vedtægterne fondens formål at drive Grenaa Marina på almennyttig basis til gavn for områdets søsportsaktiviteter og især fremme ungdomsarbejdet, foreningslivet og områdets turistmæssige attraktion. Det fremgår også, at det ikke er hensigten at fonden skal drive overskudsgivende virksomhed.

Vi understøtter ingen af disse formål ved, at Grenaa Marina skal betale for en kriminel sænkning af en gammel trækutter. Det har aldrig været hensigten, at GM og dermed lystbådehavnens brugere skulle svare for kriminelle handlinger på lystbådehavnen.

Vi vil naturligvis ikke nøjes med denne ansøgning til jer. Vi vil også kigge indad og gøre mere for at forebygge den slags ”utænkelige” uheld. Vi vil gennemgå vores forretningsgange før, under og efter ”utænkelige” uheld med både, der efterlader tvivl om deres sødygtighed og forsikringsforhold. Det er naturligvis det allervigtigste for fremtiden at forebygge, at den type uheld sker. En anden vej at gå er at revurdere GMs egne forsikringer.

Vores forsikringsdækning

Vi er forsikret i Tryg med to forsikringer. Vi anmeldte straks den 22/10 den sunkne båd og miljøuheldet til

Tryg. Reaktionen fra forsikringselskabet var, at eftersom GM ikke er skadesvolder, er der ingen dækning fra Tryg. De forsikrer os mod vores fejl, men ikke mod andres fejl eller andres kriminelle handlinger.

Det giver naturligvis anledning til selvransagelse i vores regi, at vi kan ende i sådan en situation med en så stor regning for noget, GM ingen andel har haft i. Udgiften til hævnning og ophugning af kutteren overgår, hvad Grenaa Marina har plads til i sin løbende økonomi med en omsætning på knap 3 mio. kr. om året.

Vi vil gå i gang med at undersøge, om der kan tegnes forsikringer for den slags og andre næsten utænkelige hændelser på en lystbådehavn, og hvad det i givet fald vil koste.

Forfølgelsen af kravet mod skadesvolder

Det giver sig selv, at den, der har sænket kutteren, er den ansvarlige part, og at kravet for alle udgifter skal rejses mod denne person eller kutterens egentlige ejer, hvis politiets undersøgelser kan klarlægge det. GM står bare dårligt rustet til at forfølge disse økonomiske krav mod skadesvolder eller ejeren af båden. Vi har ikke noget fortilfælde, og GM har ingen erfaring i inkassovirksomhed. Vi er naturligvis også betænkelige ved at sende endnu flere penge efter den sunkne kutter til advokat og retsudgifter.

De økonomiske krav mod skadesvolder vil formentlig omfatte både miljøindsatsen samt den efterfølgende hævnning og skrotning af kutteren. Det kunne tale for at føre én samlet inkassosag og ikke to separate sager. Kommunen bedre muligheder for at inddrive et tilgodehavende ved lønindeholdelse eller lignende, end GM har.

Konklusion

GM vil anmode Norddjurs Kommune om også at dække udgifterne til hævnning og ophugning af kutteren. Det har været en integreret del af miljøindsatsen for at forebygge yderligere olieforurening. Vi vil samtidig anmode kommunen om at forstå inddrivelsen af begge hold økonomiske krav mod skadesvolder.

GM er klar over, at det også i forhold til den kommunale økonomistyring er en skæv sag. Vi kan om nødvendigt pege på finansiering i det uforbrugte rådighedsbeløb på anlægsbudgettet, der i det kommunale budget 2022 har været afsat til Grenaa Marina til beskyttende moler. Vi arbejder sammen med kommunen på en anden og billigere løsning, der skulle gøre det muligt at disponere over den nødvendige del af dette beløb. Vi er klar over, at sagen i så fald skal forelægges kommunalbestyrelsen til beslutning. Vi deltager gerne i et møde, før en sådan sag til kommunalbestyrelsen kan udformes.

På bestyrelsens vegne og
med venlig hilsen

Søren Jongberg
Fdm. for Grenaa Marinas bestyrelse

Svend E Møller
Valgt af kommunalbestyrelsen
som repræsentant i Grenaa Marinas bestyrelse